

סיפורי

מעשיות גליון

פאר'ן שבת טיש

פרשת אחרי
מברכים חודש אייר
כט ניסן
שנת תשפ"ב לפ"ק
שנה 3, גליון 25
(77)

ארויסגעזעהן דורך אונזרות היכל הקודש הרס"ב

עניו, 'ווער בין איך', 'בין איך חשוב ביים אייבערשטן?' אָבער אז מען הייבט זיך אויף, מען לייגט ארויף דאס רויזעלע אינעם שטול, באקומט מען דעם כח פון דער פלי און מען הייבט אן זינגען צום אייבערשטן.

האסט גישט קיין אמונה אין דיר

דער הייליגער רבי נתן זכרונו לברכה איז אמאל געקומען צום רבי'ן, און דער רבי האט אנגעהויבן רעדן פון 'אמונה', האט רבי נתן באקומען חלישת הדעת, ווייל וואס ער האט געהערט פון רבי'ן האט ער פארשטאנען אז דער רבי מיינט אים פערזענליך, קומט אויס, אויב דער רבי דארף געבן חיזוק אויף אמונה מיינט עס אז איך האב גישט קיין אמונה, האט דאס אים זייער ווי געטון, רופט זיך דער רבי אן: "אפילו דו גלייבסט אינעם אייבערשטן, אָבער דו האסט גישט קיין אמונה אין דיר!" דער רבי האט אפגעליינט זיינע מחשבות און אים גלייך געענטפערט; אז עס איז גישט גענוג אז מען גלייבט אינעם אייבערשטן, נאר א מענטש דארף אויך גלייבן אין זיך, אז ער איז באליבט ביים אייבערשטן, און אז דער אייבערשטער הערט צו זיינע תפילות (שיחות ה"ו, סימן קמ).

פארשטינקענע גאווה!

ביי מענטשן איז אנגענומען אז עס איז דא ערליכע אידן, עס זענען דא צדיקים, אָבער 'ווער בין איך?' און מען מיינט נאך אז מען ווערט מיט דעם אן עניו, ביז דער ווייל איז דאס 'פאלשע ענוה', אָדער בעסער געזאגט 'פארשטינקענע גאווה!' ווייל ווי קומט אריין דאס ווארט 'איך?' "איך בין יא", און "איך בין גישט"... דער אייבערשטער איז דא, דער אייבערשטער האט דיך ליב, דער אייבערשטער האלט פון דיר, דער אייבערשטער ווארט אויף דיר, דער אייבערשטער וויל דיר, דער אייבערשטער האט א נחת רוח אז דו היסט שבת, דו גייסט מיט ציצית, דו האסט א בארד און פיאות. די אלע מחשבות פון 'איך בין דאך אזוי ווייט', איז גארנישט קיין ענוה, דאס איז פשוט גאווה. און צוליב די סארט מחשבות, זינגט גישט דער מענטש צום אייבערשטן.

גאנצעטע בנגנים אין קאפ

דער חכם האט פארשטאנען עס איז דא איין עצה, אויפבויען דעם מענטש, אים אריין געבן ער זאל גלייבן אין זיך, ער זאל וויסן אז דער אייבערשטער דארף אים. א שאד אויף די אלע קאפ דרייענישן, ער דארף מיר יא, ער דארף מיר גישט; ער דארף מיר גישט, ער דארף מיר יא; מען בויט אין קאפ גאנצעטע בנגנים, אז דער איז ברוג אויף מיר, און דער איז גישט ברוג אויף מיר, מען גייט קוקן אויף מיר, מען גייט זען, דער אייבערשטער איז דאך דא, טו וואס דו האסט צו טון פאר'ן אייבערשטן, טו דעם רצון השם אן קיין שרעק.

שבת קודש פרשת תזריע, שבת החודש, ראש חודש ניסן, שנת תשפ"ב לפ"ק קטן, איז דער ראש ושיבה שליט"א געווען אין וויליאמסבורג יע"א. אינדערפרי נאך'ן דאווענען ביים 'קידושא הבא' האט דער ראש ושיבה שליט"א ממשיך געווען דעם שיעור אין ספר הקדוש 'ספורי מעשיות', מעשה יא, מכן מלך וכן שפחה שנתחלפו.

אין קורצן פון פריער

מיר האלטן שוין ביים סוף מעשה, אז די שרים האבן געזאגט פאר'ן אמת'ער בן מלך, כאטש וואס מיר האבן געזען ווי דו העלפט אונז, דו האסט אונז געלערנט דעם וועג ווי אזוי דורך צו גיין דעם גארטן בשלום, פון דעסט וועגן קומט נאכנישט מען זאל דיר אפגעבן די מלוכה, נאר אויב דו וועסט אונז מסביר זיין די זאך פון דעם שטול מיט די געשלאגענע וועגן.

דערציילט דער הייליגער רבי ווייטער:

האט מען אים גוויזן די שטול. האט ער גיזעהן אז זי איז זייער הויך וכו', איז ער גיבאנען צו דער שטול. האט ער א קוק גיטאן. האט ער פארשטאנען אז די שטול איז גימאכט גווארן פון דעם האלץ פון דעם קעסטל (היינו די פלי וואס דער מענטש פון דעם וואלד האט אים גישענקט כנ"ל) האט ער ווייטער גיקוקט. האט ער גיזעהן. אז עס גייט אפ פון דער שטול פון אויבן עפעס א ריזיזלע. און אז די שטול זאל האבן דאס ריזיזלע. וואלט די שטול גיהאט דעם כח פון דעם קעסטל. (היינו די פלי כנ"ל וואס זי האט גיהאט דעם כח. אז מע פלעגט די פלי צו לייגן אויף עפעס א כהמה אָדער א חיה וכו' האט אנגעהויבן צו שפלין כנ"ל) האט ער ווייטער גיקוקט. האט ער גיזעהן אז דאס ריזיזלע וואס עס גייט אפ אויבן פון דער שטול. דאס ריזיזלע ליגט אונטן אין דער שטול. פארארף מען דאס ריזיזלע ארויס נעמען פון אונטן און אריין זעצן עס אויבן אזוי וועט די שטול האבן דעם כח פון דעם קעסטל (חנ"ל) ווארן דער מלך וואס ער איז גווען האט אטליכע זאך גיטאן מיט כהמה און האט אלץ פארשטעלט. בדי קיינער זאל ניט פארשטיין די זאך וואס ער מיינט ביז עס וועט קומען אזוי א ווילד גרויסער חכם וואס ער וועט זיך שטויסן און וועט קענען צוגרעפן אלץ אָבער צו בייטיין. און מסדר צו זיין אלע זאכן אזוי ווי מע דארף.

האלטן פון זיך

מוהרא"ש זכרונו לברכה איז מסביר (ספר נמרי אפרסמו), אז דאס 'רויזעלע' גייט ארויף אויף גשמות ישראל (עין זמר הקדמה א); דער גאנצער סוד ווי אזוי א מענטש קען זוכה זיין צו האבן א גוט לעבן, ער זאל זוכה זיין אַנצוהייבן זינגען און לויבן צום אייבערשטן, איז נאר אז ער וועט אויפהייבן דאס רויזעלע און איר ארויף לייגן אויבן, דאס מיינט, דער מענטש זאל אָנהייבן האלטן פון זיך.

דו ווייסט ווער איך בין?!

ווען עס קומט צו 'גשמינות' האלט יעדער פון זיך, דער הויז פאסט גישט פאר מיר, דער שידוך פאסט גישט פאר מיר, דער דזשאב פאסט גישט פאר מיר, דו ווייסט ווער איך בין?... אָבער ווען עס קומט צו 'רוחניות', ווען עס קומט צום אייבערשטן, דאן ווערט מען אן

צוואנציג יאר אין היכל הקודש

די וואך דאנערשטאג נאכט נאכ'ן שיעור זענען צוגעקומען צו מיר צוויי אינגעלייט זיך באדאנקן פאר'ן שיעור, און זאגן מיר אז עס איז געווען א שיינע שיעור, פֿרעג איך זיי "פון וועלכע נקודה האט עס זיך הנאה געהאט?" ענטפערן זיי: "ווען דער ראש ישיבה האט גערעדט פון געבן גוטע ווערטער פאר די ווייב". אז איינער קומט זיך באדאנקן אויף אן ענין מיינט אז ער קען גיין חיזוק אויף דעם ענין, דאס איז מיר געווען א פלא, קענסט גישט געבן גוטע ווערטער פאר דיין ווייב?! איינער איז שוין אין היכל הקודש צוואנציג יאר און דער אנדערער צען יאר, האב איך זיי געזאגט, איך זאג אפאר מאל א טאג גוטע ווערטער, קוקן זיי מיר אן אינגאנצן פארוואונדערט: 'ממש אזוי, דער ראש ישיבה זאגט עטליכע מאל א טאג גוטע ווערטער?' האב איך געזען אז איך דארף מער רעדן פון דעם, אמאל טראכט איך 'פארוואס דארף איך רעדן פון דעם', אבער איך זע אז גישט יעדער קען רעדן שיינע ווערטער.

וואס וועט יענער טראכטן אויף מיר?

ווען א מענטש איז גארנישט ביי זיך, ער איז צעקלאפט ביי זיך, קען ער גישט געבן קיין גוטע ווערטער פאר אנדערע, ער האט מורא צו רעדן שוין ווייל 'וואס וועט יענער זאגן אויף מיר', 'וואס וועט יענער טראכטן אויף מיר?' דערפאר דארף זיך א מענטש אויפהייבן און וויסן דער אייבערשטער איז מיט דיר, דער אייבערשטער האט דיר ליב, און דער אייבערשטער האט א נחת רוח פון דיר, יעצט קענסטו שוין אהיים גיין רעדן שוין צו דיין ווייב און קינדער.

מען קען אלעס איבער דרייען צום גוטן

גישט קיין חילוק וועלכע סארט ווייב, טאטע, שווער, קינדער, תלמיד און שכן - דו האסט, מיט'ן רעדן שוין, איידל און ווייך, קען מען יעדן איבער דרייען צום גוטן.

העלפן מיט גוטע ווערטער

יעצט זענען די פרויען אביסל איבער געשטרענגט פון אנגרייטן דעם פסח, דארף מען געבן אסאך גוטע ווערטער אין שטוב, און זיכער גישט חזק מאכן פון זייער ארבעט, פארשטייט זיך אז מען דארף העלפן פיזיש, אבער דער עיקר איז העלפן מיט גוטע ווערטער, אז מען געבט גוטע ווערטער ווערט אלעס גרינגער.

דער יצר הרע רעדט איין

רעדן שוין צו די ווייב איז עבודת השם, עס גישט אזוי ווי דער יצר הרע רעדט איין פאר'ן מענטש 'גיי אין בית המדרש', 'שייד זיך אפ פון דיין ווייב', נאר אז מען רעדט שוין אינדערהיים האט מען א ריינעם מוח, מען טראכט נאר ריינע מחשבות, און מען ווערט שוין גישט פארקויפט פון יעדע קוק אין גאס.

זיך האלטן ביים צדיק

דער אייבערשטער זאל העלפן אז מיר זאלן זיך אויפהייבן, וועלן מיר זוכה זיין צו שיינע זאכן. אזוי ווי דער אמת'ער בן מלך וואס איז געבעד געווען אין שאול תחתית רחמנא לצלן, מיר טארן גישט פארגעסן דער אנהייב מצוה, ווי ער איז געווען אן אלקאהאליק, עס איז אפילו שווער ארויס צו זאגן מיט'ן מויל וואס דער רבי שרייבט ווי ווייט ער איז געבעד געווען אראפגעפאלן, ער איז געגאנגען אויף פלעצער וואו מען טוט עבירות רחמנא לצלן, אבער צום סוף האט ער זוכה געווען צו באקומען דער מלוכה, דורכדעם וואס ער האט זיך געהאלטן ביים צדיק.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן פאלגן דעם רבי'ן, וועלן מיר האבן א שיינע לעבן, אמן.

און אזוי דאס בעטיל. האט ער פארשטאנען אז מען באדארף עס אביסל אוועק רוקן פון דעם ארט ווי עס שטייט. און אזוי דעם טיש באדארף מען אויך אביסל אוועק רוקן פון דעם ארט און אזוי דעם לייכטער באדארף מען אויך אביסל אוועק רוקן פון אים ארט. און אזוי די עופות און די היות מוז מען זי אויך אלע איבער שטעלן. מע זאל נעמען דאס עוף פון דעם ארט און מע זאל עס שטעלן אויף דעם ארט. און אזוי אלע מוז מען אלץ איבער שטעלן אנדערש. ווארן דער מלך האט אלץ אין מיטגע פארשטעלט מיט תקומה כדי קריינער זאל ניט וויסן וואס מען מיינט. ביז עס וועט קומען דער חכם וואס ער וועט קאנען פארשטיין ער זאל אלץ מסדר זיין אזוי ווי מען באדארף. און אזוי דער לייב וואס ער שטייט דארט ווי דער וועג גייט ארויס באדארף מען אים אהין שטעלן. און אזוי אלע באדארף מען אלץ איבער שטעלן.

אלעס איז איין שטיק אלקות

דער קעניג - איז דער אייבערשטער וואס האט באשאפן די גאנצע וועלט, אבער ער האט אלעס פארשטעלט מען זאל אים גישט קענען זען, קומט דער חכם, דער צדיק, און ווייזט ווי אלעס איז איין שטיק אלקות, דער אייבערשטער האט זיך באהאלטן אין זיין וועלט.

האט ער גיהייסן אז מען זאל אלץ מסדר זיין ווי מען באדארף. מע זאל ארויס נעמען דאס רייזעלע פון אונטן און מע זאל עס אריין זעצן אויבן. און אזוי די אלע זאכן זאל מען אלץ איבער שטעלן און מע זאל זי מסדר זיין אנדערש (אזוי ווי מען באדארף אזוי ווי ער האט גיהייסן) ווי מע האט אזוי גיטאן. האבן אנגעהויבן אלע צו שפילן דעם וואוילן ניגון וואס ער איז זייער א ווילד חידוש. און זיי האבן אלע גיטאן דאס וואס זיי באדארפן צו טון אזוי האט מען אים אפגינגען די מלוכה. (דיינע דעם אמת'ן בן מלך וואס ער האט די אלע חכמות באוויזן פנ"ל).

ע"ר איז ראשי תיבות: יפה, ע'דין און ר'ך

זייענדיג אין ארץ ישראל (פאריגע וואך, פרשת שמני) האב איך געטראפן א איד, א תלמיד פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו, האט ער מיר געזאגט אז ער האט צוגעלייגט קאפ צו די שיעורים, האט ער געהערט אז מען רעדט אסאך פון רעדן אינדערהיים 'שיין, איידל און ווייך', האט ער געטראכט אז דאס מיינט דער רבי מיט'ן 'איש הישר', דער מענטש פון וואלד, יע"ר איז ראשי תיבות: יפה, ע'דין און ר'ך; דער רבי לערנט אונז מיר זאלן רעדן אין שטוב 'שיין, איידל און ווייך'.

וילאנג א מענטש האט קאמפלעקסן

דערפאר האט דער מענטש פון וואלד געגעבן פאר'ן בן מלך דעם וואונדערליכן פלי, וואס דאס איז עצות ווי אזוי צו האבן א גוט לעבן, און איר כח איז דורכ'ן רעדן 'שיין, איידל און ווייך'. האט דער בן מלך באמערקט אז דער שטול האט אויך דעם כח פונעם פלי, אבער איין זאך דארף מען פאררעכטן, מען דארף אויפהייבן דאס רויזעלע פון דער ערד, דאס מיינט, דער מענטש דארף זיך אויפהייבן און אנהייבן האלטן פון זיך, און דאן וועט ער באקומען דעם כח פון רעדן 'שיין, איידל און ווייך'. אבער וילאנג א מענטש האט קאמפלעקסן, ער האלט אז ער ליגט אויף דער ערד און ער איז גארנישט ווערד, איז זיין גאנצע קאפ פארדרייט, קען ער גישט רעדן שוין צו אנדערע.

צופרידן מיט זיך

נאר אז דער מענטש ווייסט 'איך בין פיין, דער אייבערשטער האט מיך ליב, איך בין זייער חשוב ביים אייבערשטן', ער איז צופרידן מיט זיך, רעדט ער שוין צו יעדן, צו זיין טאטע מאמע, און אז ער איז חתונה געהאט רעדט ער שוין צו זיין ווייב, שווער און שוויגער.

גוטע ווערטער האט גישט קיין שיעור

היינט איז שבת, מען גייט באלד מאכן די סעודה, גיי אהיים און געב גוטע ווערטער, גוטע ווערטער האט גישט קיין שיעור, דאס געבט מען איין מאל און נאכאמאל און נאכאמאל. אבער דאס קען מען נאר טון ווען דאס רויזעלע איז אויבן, ווען דער מענטש האלט אז ער ליגט אויף דער ערד קען ער גישט געבן קיין גוטע ווערטער, טראכטנדיג: 'ווי קומט יעצט אריין א גוט ווארט?...'